

do Uchwały Nr 7 Senatu Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Białymstoku z dnia 27 maja 2022 r. w sprawie określenia programu studiów dla kierunku zarządzanie na studiach pierwszego stopnia o profilu praktycznym w Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Białymstoku w Filii w Ełku, począwszy od cyklu kształcenia rozpoczynającego się od roku akademickiego 2022/2023

Program studiów

kierunek: Zarządzanie

studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym

(stacjonarne i niestacjonarne)

od roku akademickiego 2022/2023

Wyższa Szkoła Finansów i Zarządzania w Białymstoku, Filia w Ełku

Wydział Zarządzania

do Uchwały Nr 7 Senatu Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Białymstoku z dnia 27 maja 2022 r. w sprawie określenia programu studiów dla kierunku zarządzanie na studiach pierwszego stopnia o profilu praktycznym w Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Białymstoku w Filii w Ełku, począwszy od cyklu kształcenia rozpoczynającego się od roku akademickiego 2022/2023

.....
pieczęćka

SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE O KIERUNKU STUDIÓW ZARZĄDZANIE

studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym

1	Ogólne informacje o kierunku	Profil kształcenia: praktyczny
		Poziom kształcenia: I stopnia
		Forma kształcenia: stacjonarne/niestacjonarne
2	Opis kompetencji oczekiwanych od kandydata ubiegającego się o przyjęcie na studia	Rekrutacja na studia w WSiFiZ w Białymstoku następuje zgodnie z postanowieniami aktualnie obowiązującej uchwały Senatu WSiFiZ w Białymstoku. Zasady rekrutacji kandydatów na studia na rok akademicki 2022/2023 określa uchwała nr 3 z dnia 19 marca 2021 roku w sprawie warunków, trybu, terminu rozpoczęcia i zakończenia oraz sposobu przeprowadzenia rekrutacji na pierwszy rok studiów w Wyższej szkole Finansów i Zarządzania w Białymstoku na rok akademicki 2022/2023, dostępna na stronie internetowej Uczelni www.wsfiz.edu.pl i w Biuletynie Informacji Publicznej. Z uwagi na przyjęte w koncepcji kształcenia rozwiązania dotyczące nauczania w zakresie języka obcego (j. angielskiego lub j. rosyjskiego), podstawą przyjęcia na studia jest także znajomość jednego z tych języków, potwierdzona stosownym dokumentem (np.: świadectwem dojrzałości, certyfikatem) tak, aby w procesie kształcenia student mógł osiągnąć znajomość wybranego języka obcego na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Kandydat ubiegający się o przyjęcie na studia powinien posiadać dobrze rozwinięte umiejętności logicznego i analitycznego myślenia oraz zdolność do pamięciowego opanowania stosunkowo rozległych treści teoretycznych. Mile widziana jest także wiedza na temat mechanizmów działania procesów społecznych i gospodarczych, uzyskana podczas dotychczasowej nauki lub pracy zawodowej. Kandydata ubiegającego się o przyjęcie na studia, powinna także cechować świadomość rangi procesu

		uczenia się przez całe życie. Kandydat na studia powinien również wykazywać takie predyspozycje, jak komunikatywność i rzetelność oraz zainteresowanie problematyką przedsiębiorczości, ekonomii, czy informatyki.
3	Uzasadnienie utworzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu	3.1. Kierunek studiów istniejący Kierunek Zarządzanie został utworzony ponad 20 lat temu. Zasadność tej decyzji potwierdza stale utrzymujące się zainteresowanie kierunkiem ze strony kandydatów na studia oraz chęć zatrudniania absolwentów ze strony lokalnych i regionalnych pracodawców. 3.2. Modernizacja programu studiów Ostania modernizacja programu studiów polegała na: 1) dostosowaniu kierunkowych efektów uczenia się do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Została ona wprowadzona: Uchwałą nr 5 Senatu WSiF z dnia 21 maja 2019 r. w sprawie określenia/zatwierdzenia efektów uczenia się dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia prowadzonych w Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Białymstoku; 2) przyporządkowaniu kierunku studiów do dyscyplin naukowych, co nastąpiło Uchwałą nr 2 Senatu WSiF w Białymstoku z dnia 28 czerwca 2019 r. w sprawie przyporządkowania kierunków studiów prowadzonych w Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Białymstoku do dyscyplin naukowych; 3) dostosowaniu programów studiów do wymagań określonych w Ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz Ustawie z dnia 3 lipca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, zatwierdzonych uchwałą nr 4/2019 Rady Wydziału Zarządzania z dnia 21 czerwca 2019 r. oraz przyjętych uchwałą nr 3 Senatu Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Białymstoku z dnia 28 czerwca 2019 w sprawie dostosowania programów studiów na kierunkach prowadzonych przez Wyższą Szkołę Finansów i Zarządzania w Białymstoku, na określonych poziomach i profilach. 3.3. Uzasadnienie zmian w programie studiów Ostatnia modyfikacja programu studiów na kierunku Zarządzanie obejmuje przede wszystkim przekształcenie struktury przedmiotów względem poszczególnych grup zajęć do wyboru. W planie studiów dodano grupę zajęć do wyboru swobodnego, obejmującą 14 przedmiotów. Jednocześnie, nastąpiła redukcja przedmiotów w ramach grup zajęć specjalizacyjnych z 8 do 4. Dokonano również nieznacznej modyfikacji układu przedmiotów względem semestrów: Badania marketingowe przeniesiono z semestru 6 na semestr 5, Informatykę w zarządzaniu przeniesiono z semestru 5 na semestr 6; Etykę biznesu przeniesiono z semestru 2 na semestr 1.

	Powyższe zmiany nastąpiły na wniosek interesariuszy wewnętrznych – wykładowców oraz studentów. 3.4. Charakterystyka koncepcji i celów kształcenia Koncepcja i cele kształcenia na kierunku Zarządzanie w Filii w Ełku stanowią swoistą odpowiedź na potrzeby społeczno-gospodarcze regionu i wymagania lokalnego rynku pracy, który od wielu lat boryka się z niedostatkiem wykształconej kadry, posiadającej wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne w zakresie zarządzania, co zostało potwierdzone na podstawie opinii i wniosków interesariuszy zewnętrznych – pracodawców. Głównym celem kształcenia na kierunku Zarządzanie jest przygotowanie wykwalifikowanych pracowników wyposażonych w wiedzę, umiejętności i kompetencje niezbędne do pracy na stanowiskach kierowniczych w przedsiębiorstwach różnych branż, jednostkach administracji publicznej oraz innych organizacjach nienastawionych na zysk, bądź też do prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Istotnym celem kształcenia na kierunku studiów Zarządzanie jest także wyposażenie absolwentów w niezbędną wiedzę z zakresu zarządzania organizacjami, a przede wszystkim w umiejętności praktyczne z tym związane. Stąd też w programie studiów na kompetencje z tego obszaru został położony nacisk szczególny. Służyć temu mają m.in.: praktyki zawodowe oraz sposób prowadzenia zajęć (przyjęte formy zajęć nastawione na praktyczne przygotowanie zawodowe absolwenta), a także wymogi dotyczące przygotowywania prac dyplomowych określające, że muszą one zawierać analizę problemów praktycznych z obszaru zarządzania. Dodatkowo, do procesu kształcenia zostały zaangażowane osoby mające bogate doświadczenie praktyczne. Efekty uczenia się dla kierunku Zarządzanie są spójne z koncepcją i celami kształcenia oraz z Polską Ramą Kwalifikacji. Wszystkie efekty uczenia się przewidziane dla kierunku Zarządzanie są możliwe do osiągnięcia, sformułowane w sposób zrozumiały i dający możliwość ich weryfikacji. Są także zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniem w zakresie nauk o zarządzaniu i jakości, a także stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz rynku pracy właściwych dla analizowanego kierunku. Podstawową dziedziną kształcenia realizowanego na kierunku Zarządzanie są nauki społeczne. Z uwagi na kierunek studiów są to przede wszystkim nauki mieszczące się w dyscyplinie nauk o zarządzaniu i jakości. W programie studiów stanowią one obszar wiedzy szczególnie pogłębiony. Jego istotnym uzupełnieniem są niezbędne w aktualnych warunkach działania podmiotów gospodarczych, administracji publicznej i innych organizacji, wiedza z zakresu ekonomii i finansów, prawa, psychologii oraz nauk socjologicznych. Program studiów został opracowany w ten sposób, aby uczelnię opuszczali absolwenci o wszechstronnej, interdyscyplinarnej wiedzy z zakresu zarządzania wraz z umiejętnościami zastosowania w pracy zawodowej bogatego zbioru metod i technik: organizatorskich, finansowych, marketingowych, kadrowych, logistycznych i innych, w zależności od wybranej przez siebie specjalności. Absolwent kierunku Zarządzanie jest przygotowany do wykorzystywania swojej wiedzy w pracy zawodowej z zachowaniem zasad prawnych i etycznych, jak również do podjęcia nauki na studiach drugiego stopnia, a także na studiach
--	---

		podyplomowych.
4	Związek z misją i strategią rozwoju uczelni	Koncepcja i cele kształcenia na studiach pierwszego stopnia na kierunku <i>Zarządzanie</i> są zgodne ze <i>Strategią rozwoju WSiFiZ w Białymstoku na lata 2021-2030</i>, która postawiła sobie cel być Uczelnią nowoczesną, praktyczną, silną kompetencjami swoich pracowników, studentów i absolwentów, kształcącą Liderów Przyszłości odpowiedzialnych za harmonijny, zrównoważony rozwój regionu, kraju i świata (uchwała nr 4 Senatu WSiFiZ w Białymstoku z 28 stycznia 2022). Tak postawiony cel determinuje wiodące wartości akademickie Uczelni, którymi są: wolność nauki, prawda, tolerancja, odpowiedzialność, rzetelność. Kierunek studiów <i>Zarządzanie</i> został przyporządkowany do obszaru kształcenia w dziedzinie nauk społecznych, co również jest zgodne ze strategią rozwoju Uczelni, która powinna dążyć do modernizacji oferty kształcenia, w szczególności poprzez tworzenie ambitnej, interdyscyplinarnej oferty edukacyjnej, z nastawieniem na kształcenie praktyczne, IT, języki obce oraz kompetencje przyszłości oraz uruchamianie nowych kierunków studiów dla studentów krajowych i zagranicznych uwzględniających potrzeby otoczenia społecznego i gospodarczego (I strategiczny kierunek rozwoju WSiFiZ). Dokument, jakim jest <i>Strategia rozwoju WSiFiZ w Białymstoku na lata 2021-2030</i>, zawiera także określenie wartości użytecznych, stanowiących najważniejsze kryteria, którymi uczelnia kieruje się realizując swoją wizję i misję. Wśród pięciu wartości użytecznych należy wyróżnić: ▪ Proaktywność – „Wspieramy w naszych studentach, absolwentach, pracownikach postawę przejmowania inicjatywy w kreowaniu rzeczywistości i podejmowanych przez nich wyzwaniach, poprzez m.in. dostarczenie narzędzi ułatwiających adaptację do zmian”. ▪ Praktykę – „Przygotowujemy studentów zarówno pod kątem teorii jak i praktyki, naszym imperatywem jest kreowanie postaw i działań przedsiębiorczych oraz innowacyjnych. W ramach tej wartości, kreowana jest polityka aktywnej i pogłębionej współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym”. ▪ Przywództwo dla przyszłości – „Jesteśmy nowoczesną uczelnią kształcącą liderów zmian, opiniotwórczą i doradcą, trwale reprezentuje region, kraj oraz międzynarodową przestrzeń. W całym cyklu kształcenia, wspieramy naszych studentów w kreowaniu kompetencji lidarskich. Cechy te także pielęgnujemy wśród kadry WSiFiZ w Białymstoku”. Z treści powyższych wartości wynika konieczność kształtowania w studentach postaw przedsiębiorczych oraz umiejętności związanych z przejmowaniem inicjatywy, podejmowaniem działań innowacyjnych, wdrażaniem zmian, a także rozwijaniu kompetencji lidarskich. Wszystkie te zagadnienia są ujęte w koncepcji programu studiów dla kierunku i wyrażają się m.in. poprzez realizację takich zajęć, jak: przedsiębiorczość, biznes plan, planowanie kariery, negocjacje, coaching, ocena projektów inwestycyjnych, akademia kompetencji przyszłości. Nie bez znaczenia dla ukazania związku opisywanego kierunku studiów z misją uczelni i strategią jej rozwoju jest określenie strategicznych celów szczegółowych w obszarze współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Wskazują one, że

		współpraca pomiędzy Uczelnią a otoczeniem społeczno-gospodarczym powinna być oparta na partnerskich relacjach, i której podstawą powinno być identyfikowanie wspólnych celów i możliwości uzyskiwania efektu synergii. Realizacja tego celu następuje poprzez: umacnianie prestiżu i marki Uczelni jako partnera w środowisku społeczno-gospodarczym; optymalizację współpracy z regionalnym środowiskiem biznesowym; optymalizację współpracy z samorządem regionalnym i instytucjami publicznymi; wzmacnianie integracji społeczności Uczelni (IV strategiczny kierunek rozwoju WSFiZ). Należy zwrócić także uwagę, że w ramach procesu doskonalenia programu studiów na kierunku <i>Zarządzanie</i> zmodyfikowano zasady organizacji zajęć z języka obcego, który realizowany jest przez trzy z czterech semestrów. Początkowo w ramach „języka obcego specjalistycznego” (w ciągu 1 i 2 semestru), następnie w ramach „Practical English Course lub Prakticheskij Kurs Russkogo Jazyka” (na 4 semestrze). Pozwala to absolwentowi nabyć umiejętności językowe odpowiednie dla specyfiki studiowanego kierunku, co w przyszłości ułatwi mu nawiązywanie kontaktów zawodowych z przedsiębiorstwami i instytucjami zagranicznymi. Rozwiązanie to jest także zgodne ze strategią rozwoju Uczelni, która zakłada kształcenie praktyczne w zakresie posługiwania się językiem obcym (I strategiczny kierunek rozwoju WSFiZ, cel nr 1a). Przyjęty praktyczny profil studiów oraz spójny z nim program studiów, służyć mają realizacji podstawowego założenia wizji Uczelni, która stanowi, że „Wyższa Szkoła Finansów i Zarządzania w Białymstoku w 2030 roku to najbardziej rozpoznawalna uczelnia niepubliczna w północno-wschodniej Polsce, o nowoczesnej infrastrukturze, skupiająca ambitne środowisko studenckie, odgrywająca kluczową rolę w zakresie praktycznego kształcenia kadr na potrzeby regionu i kraju, animująca międzysrodowiskową współpracę także na poziomie międzynarodowym”. Kształcenie ma dawać absolwentom niezbędną wiedzę z zakresu działania różnorodnych podmiotów funkcjonujących w warunkach gospodarki rynkowej w wymiarze krajowym i międzynarodowym oraz uwarunkowań, w których realizują one swoje zadania. Stąd też na te kompetencje został w programie studiów położony szczególny nacisk. Służyć temu ma zarówno sposób prowadzenia zajęć (przyjęte formy zajęć, nastawione na praktyczne przygotowanie zawodowe absolwenta), jak i wyodrębnienie w programie studiów zajęć o charakterze praktycznym, tj.: praktyk zawodowych; zajęć prowadzonych przez praktyków biznesu i administracji; ćwiczeń, laboratoriów i konwersatoriów; grupę zajęć - Funkcjonowanie i rozwój organizacji lub Akademia kompetencji przyszłości (wykłady prowadzone przez praktyków). Nabyte podczas zajęć o charakterze praktycznym wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne zostaną wykorzystane przez studentów także w przygotowywanych pracach dyplomowych, które zgodnie z obowiązującymi w WSFiZ w Białymstoku zasadami muszą zwierać aspekty praktyczne związane z realizowanym kierunkiem studiów. Praktyczność kierunku Zarządzanie zapewnia także kadra dydaktyczna zaangażowana w proces kształcenia. Większość nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia posiada kompetencje i doświadczenie zawodowe zdobyte poza szkolnictwem wyższym, m.in. w podmiotach gospodarczych, jednostkach administracji publicznej i innych organizacjach.
5	Wskazanie potrzeb społeczno-gospodarczych utworzenia studiów	Rynek pracy północno-wschodniej Polski od wielu lat boryka się z niedostatkiem wykształconej kadry, posiadającej wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne z zakresie nauk o zarządzaniu i jakości. Utworzenie i prowadzenia kierunku Zarządzanie

oraz zgodności tych potrzeb z efektami uczenia się	w ełckiej filii WSFiZ w Białymstoku było swoistą odpowiedzią na wymagania regionalnego społeczeństwa i rynku pracy. Założone w programie studiów kierunku Zarządzanie efekty uczenia są zgodnie z potrzebami rynku pracy, co wynika z analiz dokumentów źródłowych oraz opinii przedstawicieli pracodawców, którzy uczestniczyli w konsultacjach związanych z konstruowaniem programu studiów, w tym efektów uczenia się. Oferta edukacyjna wydziału dotycząca kształcenia w obszarze zarządzania skierowana jest głównie do absolwentów szkół średnich, posiadających świadectwo dojrzałości uprawniające do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe, a także osób czynnych zawodowo z subregionu ełckiego, obejmującego obszar powiatów: ełckiego, giżyckiego, gołdapskiego, oleckiego, piskiego, węgorzewskiego. Obszar wpływu ełckiej filii WSFiZ w Białymstoku, oprócz subregionu ełckiego liczącego około 200 tys. mieszkańców, obejmuje również miasta powiatowe takie, jak: Augustów, Suwałki, Grajewo i Mikołajki. Tak duży teren administracyjny z istniejącą liczbą szkół wszystkich typów, obrazuje zapotrzebowanie na specjalistów w przedmiotowej dziedzinie. Odbiorcy oferty kształcenia kierunku Zarządzanie reprezentują zatem rejon województwa warmińsko-mazurskiego i województwa podlaskiego. Odniesienie do <i>Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Województwa Warmińsko-Mazurskiego do 2030 roku</i> Koncepcja kształcenia przyjęta dla kierunku Zarządzanie wpisuje się w cel strategiczny „kompetencje przyszłości”, który sprowadza się do rozwijania wśród społeczeństwa kwalifikacji przydatnych w zakresie podejmowania działalności gospodarczej, świadomego kształtowania własnych ścieżek rozwoju i uczenia się przez całe życie. W szczególności dotyczy to kształtowania umiejętności „miękkich”, takich jak: zdolność współpracy i dzielenia się wiedzą oraz kreatywnego i krytycznego myślenia. Rola ełckiej filii WSFiZ jest zaś szczególnie uwzględniona w odniesieniu trzeciego Obszaru Strategicznej Interwencji, jakim jest Miejski Obszar Funkcjonalny Ełku. W zakresie kształtowania kompetencji przyszłości zwraca się bowiem uwagę na konieczność dalszego rozwijania funkcji edukacyjnych subregionu, które miałyby zapobiegać migracji mieszkańców z województwa dzięki konkurencyjnej ofercie edukacyjnej. Odniesienie do <i>Strategii Rozwoju Ośrodka Subregionalnego Ełku do roku 2025</i> Zasadność kształcenia w obszarze nauk o zarządzaniu i jakości jest zgodna z celem strategicznym nr 1 (priorytet 1) – „Innowacyjna gospodarka i konkurencyjne przedsiębiorstwa”. W tej części opracowania zwraca się uwagę na relatywnie niski poziom konkurencyjności regionalnej gospodarki, co determinuje konieczność podniesienia innowacyjności lokalnych przedsiębiorstw. Jednym z kluczowych sposobów oddziaływania na ten niekorzystny stan ma być inwestowanie w rozwój szkolnictwa wyższego w subregionie i pobudzanie przedsiębiorczości. Odniesienie do <i>Strategii Rozwoju Ełckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2025</i>
---	--

		Wskazany dokument planistyczny obejmuje identyfikację barier rozwojowych regionu, które określono mianem „obszarów interwencji”. Wśród nich wskazano m.in. na: niski poziom przedsiębiorczości wśród mieszkańców, niedostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy czy niski poziom innowacyjności firm. Drugim celem strategicznym rozwoju EOF jest z kolei <i>wzrost konkurencyjności gospodarki bazującej na lokalnych potencjałach</i>. W dokumencie zwraca się uwagę, że „Ważnym elementem realizacji tego celu będzie także edukacja lokalnej społeczności w zakresie przedsiębiorczości i samozatrudnienia, obejmująca mieszkańców reprezentujących różne kategorie wiekowe”. W związku z powyższym powinno się realizować wszelkie działania zmierzające do kształcenia specjalistów w obszarze kształtowania strategii marketingowych, zarządzania strategicznego, zarządzania zmianą czy zarządzania innowacjami, co będzie realizowane właśnie na studiach drugiego stopnia na kierunku <i>Zarządzanie</i>. Odniesienie do <i>Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do 2030 roku</i> Program studiów dla kierunku Zarządzanie wpisuje się także w wizję rozwoju województwa podlaskiego do 2030 roku, zgodnie z którą województwo podlaskie, jego mieszkańcy, instytucje i organizacje mają być kojarzone z przedsiębiorczością. Będzie to przedsiębiorczość rozumiana, jako umiejętność radzenia sobie z wyzwaniami, problemami i zagrożeniami w sposób innowacyjny. W warunkach dynamicznie zmieniającego się otoczenia przedsiębiorczość będzie nie tylko kluczową cechą podmiotów gospodarczych, ale także samorządów, instytucji i mieszkańców. Młodzież ma być wychowywana w duchu przedsiębiorczości, by posiadać zdolność dostosowywania się do ciągłych zmian, a przedsiębiorczy, kreatywni pracownicy będą najważniejszym zasobem organizacji. Z tym obszarem należy uwzględnić efekty uczenia się i zajęcia odnoszące się do przedsiębiorczości i kreowania sylwetki przedsiębiorcy, które ujęte są w programie studiów. Wizja ta ma być realizowana m.in. zgodnie z celem operacyjnym 2.1. Kompetentni mieszkańcy. Odniesienie <i>Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego</i> Zakładane efekty uczenia się wpisują się w cele <i>Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego</i>. Zostały dostosowane do dynamicznych zmian zachodzących na rynku pracy, co jest priorytetowym zadaniem dla poprawy sytuacji na tym rynku oraz wpływa na zwiększenie potencjału adaptacyjnego pracowników. Program studiów, zarówno w zakresie wiedzy, umiejętności, jak i kompetencji społecznych przyczynia się do poprawy wskaźników wzrostu kapitału społecznego opartego na umiejętności współpracy różnych podmiotów gospodarki rynkowej.
6	Sylwetka absolwenta	Absolwent posiada wszechstronną, interdyscyplinarną wiedzę z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości oraz ekonomii i finansów wraz z umiejętnościami wdrożenia w pracy zawodowej bogatego zbioru metod i technik zarządczych, które znajdują zastosowanie we wszelkiego typu przedsiębiorstwach, jak również jednostkach typu non-profit. Absolwent posiada kompetencje, które umożliwiają mu pracę w komórkach organizacyjnych zajmujących się: sprzedażą i obsługą klienta, polityką kadrową, administrowaniem, analizą finansową, rachunkowością, marketingiem. Absolwent jest przygotowany do założenia i prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Osoba kończąca studia na kierunku Zarządzanie nabywa również umiejętności językowe zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia

	Językowego. Ponadto absolwent jest gotów do podjęcia studiów drugiego stopnia oraz kontynuacji kształcenia przez całe życie w celu dostosowania się do zmieniającego się otoczenia i wymagań rynku pracy. Absolwent wie nie tylko jak funkcjonują różnego typu organizacje, ale też zna i rozumie ich otoczenie oraz uwarunkowania prawno-organizacyjne, ekonomiczne, etyczne czy kulturowe. Posiada wiadomości szczegółowe niezbędne do praktycznego funkcjonowania w życiu zawodowym. Absolwent studiów pierwszego stopnia na kierunku Zarządzanie otrzymujący tytuł zawodowy licencjata, uczestnicząc w procesie dydaktycznym, realizowanym za pomocą innowacyjnych metod kształcenia, wykazuje się wiedzą m.in. w zakresie: norm, zasad i standardów funkcjonowania organizacji; funkcjonowania modeli biznesowych i ich praktycznego zastosowania; narzędzi niezbędnych do kreowania wizerunku i planowania kariery; narzędzi marketingowych niezbędnych do realizacji celów biznesowych; zasad zarządzania majątkiem w przedsiębiorstwie i innych organizacjach; słownictwa z wybranego języka obcego charakterystycznego dla nauk o zarządzaniu i jakości; fundamentalnych praw i teorii ekonomii odnośnie funkcjonowania rynku i gospodarowania w warunkach ograniczonych zasobów; podstawowych metod i narzędzi w zakresie prezentacji i analizy danych ekonomicznych, w skali makro i mikro; zasad zarządzania projektami i ich przygotowywania oraz zasad dotyczących organizacji czasu pracy; źródeł finansowania działalności organizacji, sposobów ich pozyskiwania oraz kryteriów ich wyboru; ogólnych zasad tworzenia przedsiębiorstw i rozwoju przedsiębiorczości. Niemniej istotne w realizacji programu studiów jest wykształcenie w absolwencie umiejętności pozwalających na wykorzystanie posiadanej wiedzy do prawidłowego wykonywania czynności związanych z charakterem pracy, a więc rozwiązywania pojawiających się w pracy zawodowej problemów praktycznych. Należą do nich m.in. takie umiejętności, jak: wykorzystanie parametrów ekonomicznych do zarządzania organizacjami; właściwego analizowania i interpretowania przyczyn oraz przebiegu procesów i zjawisk gospodarczych specyficznych dla nauk o zarządzaniu i jakości; oceny działalności gospodarczej jednostki w oparciu o różnego rodzaju dane finansowe; analizowania decyzji zarządczych; identyfikowania i rozwiązywania problemów związanych z zarządzaniem finansami przy użyciu odpowiednich do tego narzędzi; wykorzystania narzędzi informatycznych do wspomagania zarządzania organizacjami, w tym biegłego posługiwania się oraz wykorzystywania w praktyce programów pakietu MS Office, ze szczególnym uwzględnieniem programu Excel i programów do przygotowania prezentacji multimedialnych; racjonalnego organizowania i planowania pracy z uwzględnieniem ograniczonych zasobów w gospodarce rynkowej. Absolwenta kierunku Zarządzanie charakteryzują także takie cechy, jak: umiejętność samodzielnego formułowania opinii i wniosków, w szczególności na temat kluczowych zagadnień z zakresu zarządzania i jakości oraz nauk pokrewnych; identyfikowania i rozwiązywania problemów merytorycznych. Niemniej ważnymi i pożądanymi umiejętnościami są: właściwa organizacja pracy, planowanie i praca zespołowa, umiejętność komunikowania się w środowisku zawodowym (również międzynarodowym), w tym z użyciem specjalistycznej terminologii, w różnych sytuacjach, i z użyciem różnych metod i narzędzi (w tym IT). Umiejętność porozumiewania się jednym z nowożytnych języków obcych na poziomie B2 pozwala
--	---

		absolwentowi na swobodne poruszanie się w obszarze międzynarodowych relacji gospodarczych. Wśród kompetencji społecznych absolwent rozwija postawy niezbędne do prawidłowego wykonywania czynności związanych ze specyfiką pracy. W sytuacji stale zmieniających się uwarunkowań funkcjonowania organizacji różnego typu, ich otoczenia, niezwykle cennymi kompetencjami wykształconymi u absolwentów są umiejętność adaptacji do pojawiających się wyzwań i zagrożeń, a także do działania w nowych okolicznościach, w tym związanych z wdrażaniem zmian czy pracy pod wpływem stresu. Jest to równie istotne w kontekście oczekiwań pracodawców, jak i potrzeb absolwenta w dążeniu do samorealizacji i rozwoju osobistego. Przede wszystkim, absolwent jest gotowy do krytycznej oceny posiadanej wiedzy, świadomy jej dezaktualizacji w zmieniającej się rzeczywistości, a co z tego wynika świadomy potrzeby uzupełniania wiedzy i umiejętności, w drodze samokształcenia bądź kontynuowania studiów na poziomie drugiego stopnia lub studiach podyplomowych. Ukształtowana w toku studiów postawa absolwenta, pozwala mu na podejmowanie działań o charakterze społecznym, w tym na rzecz interesu publicznego. Potrafi on myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy, wykazywać się samodzielnością w podejmowaniu decyzji zawodowych, postępować zgodnie z zasadami etyki zawodowej i wymagać tego od innych. Absolwenci posiadają szerokie możliwości zatrudnienia, które obejmują wszelkie przedsiębiorstwa usługowe i produkcyjne z różnorodnych branż i sektorów gospodarki, jednostki administracji publicznej oraz inne organizacje non-profit. Absolwenci posiadają wiedzę i umiejętności, które umożliwiają im pracę w działach: sprzedaży, kadr, finansów i rachunkowości, marketingu oraz prowadzenie własnej działalności gospodarczej. Studia, poprzez ich uniwersalny charakter dają absolwentom możliwość zatrudnienia nie tylko w regionie ale także na terenie całej Polski.
7	Opis działań na rzecz doskonalenia programu studiów oraz zapewnienia jakości kształcenia	W trosce o zapewnienie wysokiej jakości procesu dydaktycznego w Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Białymstoku od lat funkcjonuje wewnętrzny system doskonalenia programów studiów oraz zapewniania jakości kształcenia. Obecnie system ten kształtują: uchwała nr 1 Senatu Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Białymstoku z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie określenia Wytycznych w zakresie programów studiów dla studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz w zakresie wykonywania podstawowych zadań uczelni od roku akademickiego 2019/2020 (zwana dalej „Uchwałą w sprawie Wytycznych”) oraz uchwała nr 8 Senatu Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Białymstoku z dnia 20 września 2019 r. w sprawie wprowadzenia w Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Białymstoku Uczelnianego Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia (USZIDJK), oraz wydane na jej podstawie zarządzenia Rektora i inne akty wewnętrzne. Doskonalenie programu studiów i jakości kształcenia jest niekończącym się procesem, nad którym, pod względem merytorycznym, czuwa Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia, która została powołana w 2013 roku. Komisja funkcjonuje w zmiennym składzie, opierając się na Wydziałowym Systemie Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia. Opisany proces ma charakter ustawiczny i jest realizowany z udziałem interesariuszy zewnętrznych (przedsiębiorców, absolwentów oraz przedstawicieli: instytucji okołobiznesowych, administracji publicznej, jednostek samorządowych) i wewnętrznych

	(pracowników i studentów). Proces doskonalenia USZiDJK oparty jest na powtarzalnym cyklu działań, obejmującym: planowanie zadań w zakresie doskonalenia procesu kształcenia; realizację przyjętych zamierzeń; weryfikację uzyskanych efektów oraz określenie i wdrożenie zmian do USZiDJK, w oparciu o wyniki przeprowadzonej weryfikacji uzyskanych efektów realizowanych zadań. Doskonalenie USZiDJK realizowane jest w szczególności poprzez: 1) korektę celów i zadań oraz procedur i narzędzi niezbędnych do właściwego funkcjonowania Systemu na poziomie Uczelni i w poszczególnych jednostkach organizacyjnych na podstawie ich okresowego przeglądu; 2) tworzenie corocznych harmonogramów zawierających wykaz zadań do realizacji w zakresie doskonalenia jakości kształcenia wraz z oznaczeniem osób odpowiedzialnych oraz terminem ich realizacji; 3) realizację zadań wynikających z przyjętych harmonogramów oraz bieżąco rozwiązywanych problemów związanych z jakością procesu kształcenia; 4) określenie i wdrożenie zaleceń oraz wytycznych do zmian przygotowanych na podstawie wyników analiz i ocen z realizacji podjętych zadań w poszczególnych obszarach procesu kształcenia, a także w oparciu o wyniki samooceny jednostki organizacyjnej Uczelni. Elementem struktury USZiDJK na poziomie Wydziałów są Wydziałowe Komisje ds. Jakości Kształcenia (WKdsJK), które powoływane są przez Rektora. Obecny skład WKdsJK określiło Zarządzenie nr RK.021.45.2021 Rektora WSFiZ w sprawie <i>powołania Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia na Wydziale Zarządzania w Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Białymstoku Filia w Ełku</i> z dnia 29.10.2021. Na mocy powyższego zarządzenia w skład Wydziałowej Komisji Wydziału Zarządzania wchodzi trzynastu członków, w tym: dziekan wydziału (jako przewodniczący), nauczyciele akademicy, interesariusze zewnętrzni oraz przedstawiciel studentów. Jednym z podstawowych zadań WKdsJK jest opracowanie i ciągłe doskonalenie sposobu weryfikacji efektów uczenia się. Do zadań WKdsJK należy w szczególności: współuczestniczenie w tworzeniu i doskonaleniu USZiDJK; opiniowanie nowo projektowanych programów studiów; opiniowanie zmian w programach studiów; analiza i ocena zasad obsady kadrowej poszczególnych kierunków studiów; analiza, ocena i przedkładanie Uczelnianej Komisji opinii i wniosków na podstawie analizy: opinii pracodawców, uzyskanych na podstawie informacji z rynku pracy oraz opinii absolwentów o przydatności nabytych, jak i brakujących elementów z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w danym programie studiów, uzyskanych na podstawie przeprowadzanych ankiet; analiza wyników ankiet studenckich dotyczących w szczególności oceny działalności dydaktycznej nauczycieli akademickich realizujących zajęcia w danym semestrze oraz oceny prowadzonych przedmiotów; ocena stosowanych metod weryfikacji efektów uczenia się; ocena programów studiów pod kątem całkowitego nakładu pracy studenta oraz osiągania założonych efektów uczenia się; analiza i ocena odbywania przez studentów praktyk zawodowych, w tym pod kątem osiągania założonych efektów uczenia się; analiza i ocena procesu dyplomowania; wdrażanie decyzji podjętych
--	--

		przez Uczelnianą Komisję; inicjowanie działań naprawczych związanych z podnoszeniem jakości kształcenia. System obejmuje: 1) monitorowanie i doskonalenie procesu kształcenia, w szczególności programu studiów (w tym efektów uczenia się); 2) ocenę jakości i warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych; 3) ocenę dostępności informacji na temat kształcenia; 4) analizę mobilności studentów; 5) ocenę infrastruktury uczelni i warunków socjalnych; 6) formułowanie wniosków w zakresie losów i karier zawodowych absolwentów; 7) badanie opinii interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych w zakresie efektów kształcenia i programu studiów; 8) analizę sposobów weryfikacji zakładanych efektów kształcenia osiągniętych przez studenta. Po zakończeniu każdego roku akademickiego, z prac komisji składany jest raport, z którego wnioski stanowią podstawę do ewentualnej modyfikacji działań wpływających na jakość kształcenia na kierunku Zarządzanie.
8	Wymiar oraz sposób realizacji praktyk	Liczba godzin: 720 Czas trwania: 6 miesięcy Punkty ECTS: 24 Sposób realizacji: zgodnie z <i>Regulaminem odbywania praktyk zawodowych w WSFiZ w Białymstoku</i> Wymiar praktyk i punkty ECTS w poszczególnych etapach przedstawiają się następująco: ▪ Etap I – 2 miesiące – 240 godzin, 8 punktów ECTS – podczas 3 semestru studiów; ▪ Etap II – 2 miesiące – 240 godzin, 8 punktów ECTS – podczas 4 semestru studiów; ▪ Etap III – 2 miesiące – 240 godzin, 8 punktów ECTS – podczas 5 semestru studiów. Czas odbywania praktyki zawodowej jest rozliczany w ujęciu godzinowym, przy założeniu, że dzień pracy praktykanta wynosi minimum 6 godzin zajęć. Student ma prawo do samodzielnego wyboru instytucji, w której będzie odbywał praktykę, pod warunkiem, że profil jej działania umożliwi studentowi zrealizowanie celów praktyki. W zależności od zainteresowań studenta praktyka może odbywać się w działach: produkcji, kadr, finansowo-księgowym, marketingu, zarządzania jakością, kontroli itp. Przedmiot praktyki

		powinien być zbieżny z programem studiów na kierunku Zarządzanie. Warunkiem zaliczenia praktyki jest wywiązanie się z zadań sformułowanych w programie praktyk oraz terminowe przedłożenie przez studenta stosownej dokumentacji potwierdzającej osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów uczenia się. Studenci aktywni zawodowo, pracujący na stanowiskach, na których zakres czynności jest zgodny z efektami uczenia się założonymi dla praktyki zawodowej i określonymi w programie studiów dla kierunku Zarządzanie mogą ubiegać się o zaliczenie tych zajęć w trybie potwierdzenia efektów uczenia się.
9	Infrastruktura zapewniająca prawidłową realizację efektów uczenia się	X sale dydaktyczne ze sprzętem multimedialnym – 8 (320 miejsc) ☐ sale laboratoryjne ze sprzętem specjalistycznym – 0 X pracownie komputerowe – 2 (44 stanowiska) X sale wykładowe ze sprzętem multimedialnym – 7 (862 miejsca) X sale dydaktyczne bez sprzętu multimedialnego – 4 (116 miejsc) X sale gimnastyczne – 1 X inne, jakie: siłownia, pokoje gościnne
10	Możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych obejmujących literaturę zalecaną na tym kierunku studiów oraz z elektronicznych zasobów wiedzy	X zasoby wiedzy elektronicznej w sieci uczelnianej; X zasoby wiedzy elektronicznej w sieci zewnętrznej ☐ oddział wolnego dostępu X czytelnia czasopism ☐ czytelnia zbiorów specjalnych X wypożyczalnia międzybiblioteczna X inne, jakie: czytelnia wirtualna
11	Działania mające na celu ocenę i doskonalenie programu kształcenia	X współpraca z interesariuszami zewnętrznymi, X opinia studentów, X sugestie przedsiębiorców z regionu,

		X weryfikacja i modyfikacja efektów uczenia się w porozumieniu z interesariuszami zewnętrznymi, X weryfikacja i modyfikacja planów studiów, ☐ inne, jakie: opisane w punkcie 7
12	Przewidywana liczba studentów w całym cyklu kształcenia	łącznie: 80 Studia stacjonarne: 0 Studia niestacjonarne: 80
13	Wykaz nauczycieli akademickich oraz innych osób, proponowanych do prowadzenia zajęć	Zgodnie z załącznikiem Nr 1.4
14	Liczba godzin zajęć realizowanych przez nauczycieli akademickich dla których WSFiZ będzie stanowić podstawowe miejsce pracy	Studia stacjonarne: I rok – liczba godzin 666, co stanowi 63% godzin na tym roku II rok – liczba godzin 616, co stanowi 56% godzin na tym roku III rok – liczba godzin 1061, co stanowi 76% godzin na tym roku Studia niestacjonarne: I rok – liczba godzin 392, co stanowi 60% godzin na tym roku II rok – liczba godzin 358, co stanowi 50% godzin na tym roku III rok – liczba godzin 564, co stanowi 71% godzin na tym roku

.....
data i podpis